

РІДНА ДІЯРЖА

БЮЛЕТЕНЬ БРАТСТВА ОБОРОНИ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

UKRAINIAN CHURCH

BULLETIN OF THE UKRAINIAN CHURCH DEFENCE BROTHERHOOD

ЧИСЛО 2. ПІК 1., ВІННІПЕГ, МАН., ВЕРЕСЕНЬ 1935.

WINNIPEG, MAN., SEPTEMBER, 1935. VOL. I No. 2

Українська Православна Парохія Пресвятої Тройці в Шікаго стає в обороні Рідної Церкви.

На запрошення Уряду Української Православної Парохії Пресвятої Тройці прибув у Вінніпег п. Василь Сестунт і дає три візанти в парадній сукні в суботу, 31 серпня вечір, і в неділю, 1 вересня по пол. ввечір.

Предсідником підчас візанти був предсідатель парохії п. Василь Сестунт, який основатель нашої парохії і догоспідарів її предсідатель. Секретарями: п. Михайло Тимчук, підчас першого візанти; п. Михайло Смічук підчас другого візанти. Хочемо подякувати за загалом нашої Церкви в Америці і Канаді до змістимих візанти і з вражінням, які в нас виносено по них.

Предсідатель парохії п. В. Сестунт привітав п. В. Сестунта й повідомив про тему першого візанти. Заразом проголосив, що перший візанти є загальний, на тему народу, але проін вважати на тему церкву, в яких буде бесіда про полі, які в останніх місяцях зашли в життя нашої Церкви, і які нас дуже стріснули.

В першому візанти говорив п. Василь Сестунт на тему "Чи можна будувати на піску", або "Про падіння нашого життя в Америці і Канаді".

Падіння нашого життя є наш дім родина. Бачимо, що наш український дім загрожений, до нього наєрлися чужі впливи, в наших домах панує англійська

мова. В родинях, де є старші і менші діти, заважаємо вже сумний стан, що менші діти зовсім не мають говорити по українськи. Таке сумне явище заважаємо навіть по домах інтелігенції, а навіть провідників наших, які перед народом на зборах, вічах, чи підчас святок мають на своїй горі, що треба любити Рідний Край, нарід, його мову. А знаємо, але часто в їх домах не чуємо української мови, не побачимо українських звичаїв.

Ми звертали нашу увагу головно на те, щобі давати поміч Рідному Краю, послали туди гроші; тут поорганізували різні товариства, пригортаємося навіть до зриву-революції. Це все потрібне, але потріч не сисмо замишувати наш дім. Він повинен бути кріпкою фортецею на загрожених терені; на жалі наш дім можна порівняти з фортецею, що не заосмотрена ні харчами, ні водою ні убранням, ні зброєю. Нападає на ту фортецю ворог і вона, не мотучи поставити достаточного опору, падається.

Коли так далі буде, ми будемо йти на певну національну смерть. Тому нашим клешем повинно бути: "Ратуємо наш український дім. Бо йому зі всіх сторін грозить небезпека!" Не будемо пасивними на чужі впливи тут в Америці і Канаді. Така пасивність в Рідному Краю не буде ані до чого шкідливою, бо там ми були більшістю, але тут, серед широченного (Продовження на ст. 5.)

Резолюції Громади в Сарані Собору

Слідуючі громади мали вже збори, на яких були ухвалені відповідні резолюції в справі останнього Собору:

1. Собора парохія в Вінніпегу, 14-го липня ц. р.

2. Церковна громада Успіння Пресв. Богородиці в Мітчен, Саск., 25-го серпня, 1935.

3. Церковна громада св. Володимира в Реффілд, Саск., 25-го серпня 1935.

4. Церковна громада в Гелсін, Саск., 25-го серпня 1935.

5. Церковна громада св. Вознесіння в Смоки Лейк, Алта., 1-го вересня 1935.

6. Церковна громада Пресв. Тройці в Шікаго, Америка, на 1-го вересня 1935.

Резолюції ухвалені в соборній громаді в Вінніпегу були надруковані в першому числі "Рідної Церкви". Такі самі резолюції в повній ухвалі також громади в Смоки Лейк, Алта. Текст тих резолюцій можна дістати на замовлення в канцелярії Братства.

Громада в Мічел, Саск. ухвалила резолюцію 6-ту, що була ухвалена в Вінніпегу, домагаючись скликання названцяного Собору, а також ухвалила ще такі дві резолюції:

"1. Уважаємо Семий Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді, що відбувся в днях 30-го червня до 3-го липня 1935 року, в місті Саскатун, Саск., як неправий, несправильний і не-парохійський. Й уважаємо його ухвали і резолюції як неправильні і шкідливі для вірних і парохій Укр. Греко-Православної Церкви в Канаді".

"2. Домагаємося, щобі на слідуючий Собор, котрий має бути скликаний в протязі одного року від дати Сегого Собору, кожний вірний Української Греко-Православної Церкви в Канаді мав повне право голосу як і кожний легальний делегат або священик.

Громада в Реффілд, Саск., ухвалила таку резолюцію:

"Тому, що після Сегого Собору Укр. Греко-Прав. Церкви в Канаді, який відбувся в днях 30-го червня і 1-2-3-го липня 1935-в місті-Саскатуні, Церква зістала розколена на дві часті з причини злики Церкви з церковнославним патріархом і злики з жужіями, і ведеться-завзято боротьба між-тими двома-частями. (сто-ронками) і між-ними вилітає на скорі змирення, і тому, що така боротьба є дуже-шкідлива для цілої Церкви в Канаді, ми, члени Церкви св. Володимира в Реффілд, Саск., рішучо протестуємо проти такої руйнівної роботи нашого проводу і домагаємося від обох спорних сторін скорого і повного замирення.

Заявляємо Консисторії, що наша громада відмовляється приймати священиків до Церкви так довго, доки обі сторони не замиряться.

Домагаємося, щоб названцяний Собор був скликаний найдавніше до року від дати останнього Собору".

Та сама громада на своїх зборах 14-го липня ухвалила резолюцію, протестуючи проти резолюції наганий для п. Сестунта, ухвалені Собором, а домагаючи занагагано відділення з несповненням при- (Докінчення на ст. 13.)

ВІДОЗВА

БРАТСТВА ОБОРОНИ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

ім. Митрополита Василія Липківського помі Української Православної Церкви Пресвятої Тройці в Шікаго

до
ВСІХ ПАРАФІЙ УКРАЇНСЬКОЇ АПОСТОЛІЧНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В АМЕРИЦІ

На нарадах Братства Оборони Рідної Церкви ім. Митрополита-Василія Липківського при Українській Православній Церкві в Шікаго, в неділю, 8 вересня 1935 ухвалено, щобі віднеслося до Парохій Української Апостолическої-Православної Церкви в Америці зі слідуючою відозвою:

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТІ!

ДОРОГІ БРАТТЯ І СЕСТРИ: —

В нашому дітсезальному органі "Діпро" з дня 15-го березня 1935 року було проголошено, що обидві Церкви, наша і та, яку зветь Жужіюською, покинулися вся ку боротьбу і непорозуміння, й між ними має прийти до повної злики в одну відроджену Церкву українського народу. Консисторія прилучила нам просити Господа нашого Ісуса Христа, Єдиного Оснавоположника і Голову Церкви, щоб по ній довершити цю злику і створити Церкву на спасення душі і на добро і благословення многострадальному Українському Народу.

Це звідомлення і цей розпорядок прочитали священики в Церквах і пояснили,

що повна злика обидвох Церков має наступити-дуже-скоро. Від того часу Українська Апостолическа Православна Церква об'єднується велика частина нашої го народу в Америці, бо ця Церква з Владикою-Церквою-Українського Народу.

І як не було радити? Люде вірили, що об'єднана Церква в Америці, Канаді і Бразилії під проводом нашого Архипіскупа Іоанна Теодоровича, одинокого архієпископа Української Апостолическої Православної Церкви на волі, уявить собору таку силу, перед котрою впаде чуже армію, що в ньому же богато Українців знаходиться. Ми вірили, що зближиться час і ми, як Українці на цьому континенті "бу-де один пастир і одно стадо". Вірні наші Церкви так ширю тишилися, як це тільки діти зміють робити. Говорили між собою: "Погадуйте, які слаби будемо Церков, але одна — сильна і велика".

Так, ми тишилися, але нас об'єднує, як несовісні люде об'єднують дітей! Наш церковний провід сказав одню, а зробили щось цілком иншого! Нас повідомили

Укр. Православні Громади! Домагайтеся скликання Надзвичайного Собору Церкви!

жаться кріпко, та заявляють, що в теперішній спільній акції і в майбутній будуть чинні в Злученій Церкві нема і не буде ніяких хитрим і зрадливим одиницям". А багачей! Най тільки спробує котрий священник спротивитися, він зараз як зрадник на вороні.

Що нам робити?

Не мовчати і не сидіти дурно, бо Церква перестане бути нашою, бо парафія перестане бути Вашою зі всім її движимим і недвижимим майном. Не дурно ж говорити 17-та умова, що Злучена Церква перебере все майно: будівлі, мебелі, церковні знамена, а це значить, всі церковні будинки (церкви) і парохіальні домів зі всім урядженням, навіть гроші, які надійдуть є парафіяльній касі, а що до довгів то Комісарію Злученої Церкви виплатити їй ще такі довги, які захочуть Багаче, кому наші масти будуть належати? Ми ж хотіли — не дай Боже — довести, що парафія прибуває о. Гунаку і може казати: "це плачу, а це ні; цей довод признаю а цей ні!" А так, бо в Злученій Церкві буде інкорпорація на Консисторію, так як в уніятській є інкорпорація на єпископа.

Кожна парафія Української Автокефальної Православної Церкви в Америці повинна як найкращим чином Національний Загальний Збори і на тих зборах вивести такі ухвали і заслати їх до Консисторії:

1. ПАРАФІЯ остає в злучі з Українською Автокефальною Православною Церквою, як це potwierдив послидній Собор 1929 року Статутом

2. Уважає канонічну злуку з царгородським патріархом і всім кроки для визнання нашої Церкви в нашого Архієпископа канонічним як непотрібні, непожадані і шкідливі для нашої Церкви, тому що гієрархія Української Автокефальної Православної Церкви є вповні канонічна і наша Церква як частина Української Автокефальної Православної Церкви на Україні є також вповні канонічна, і як така нахвалюється в братерській єднанню зі всіми другими православними Церквами.

3. Протестує проти угоди, яку підписали наш Владика і Консисторія з проведом тої другої Церкви у звязку з підчиненням нашої Церкви патріарху і протестує проти переведення тої угоди на підставі умов в тих т. зв. "Тезах до дискусії".

4. Відкликаєся до Архипастиря і Консисторії, щоб відитигули меморандум і угоду і віднесіся зі цим ризиком до духовництва і вірних тої другої Церкви злучитися в Одну Відроджену Церкву Українського народу, в Українську Автокефальну Православну Церкву.

5. Основує відділ Братства Оборони Рідної Церкви, що організується в Америці і Канаді і прилучується до акції Братства Оборони Рідної Церкви в Чикаго в цім приши для оборони автокефальї, соборноправности і канонічності нашої Церкви в Америці.

6. Просить свого о. пароха, щоб прилучився до акції оборони автокефальї, соборноправности і канонічності нашої Церкви і гієрархії і взяв активну участь як священник Української Автокефальної Православної Церкви в акції Братства Оборони Рідної Церкви. Далі, просить, щоб відкликав приняті "Тези", якщо на таке погодився попередньо.

7. Домагаєся скликання чергового Собору нашої Церкви, який повинен вже був відбутися і виступити щодо на цьому Соборі ще раз повторити основні точки нашого Статуту; і попереджує тих, що будуть делегатами на Собор, що на яких рішення Собору не погодяться, а тільки на таке, яке, означено в

Статуті з 1929 року.

8. Уважає, що Собор самих священників не є компетентний, тому їм не повинні рішати про підчинення нашої Церкви царгородському патріарху і заявляє, що колиби священники, більшістю чи одинцем, на Соборі священники рішили підчинити нашу Церкву в цілості чи в її поділоїй парафії, парафія не буде вважати таке рішення обов'язуючим цілу Церкву чи її поділоїй парафію, а священники чи священство буде вважати за відлучених від Української Автокефальної Православної Церкви.

Братство Оборони Рідної Церкви в Чикаго відкликаєся цим листом до всієї Української Автокефальної Православної Церкви в Америці, щоб стали в обороні нашої Церкви і не допустили до її скасування. Просить, щоб на своїх Національних Зборах ухвалили повні резолюції і заслати їх до Консисторії нашої Церкви на таку адресу: Ukrainian Autocephalous Orthodox Church, 894 Blackstone St., Woonsocket, R. I.

Також просить увійти в порозуміння з нашим Братством для інформації про те, що зробили у Вашій Громаді, щоб можна зробити спільний патріархат Рідної Церкви. Наше Братство не на кінце свого проволу, тільки започатковує акцію оборони Рідної Церкви в Америці і пропонує парафіям, що кінце зробили зараз. А робить це Братство тому, бо наша парафія ще 1915 року відірвалася від Риму і організувалася як Українська Народна Церква Пресвітеріанської Тройці і стала першим піонером Української Автокефальної Православної Церкви в Америці. Тому просимо порозумітися з нами і повідомити до місяця, як Ваша громада поступила. Найблища будучність покаже, як треба поступати далше.

Та угода, яку списали представники обидвох Церков, є, як правдиво сказав на наших зборах бр. Микола Гудз, глумом над Соловешчинськими мучениками. Вони є глумом над нами, над зманиганами нашого народу до найцінніших скарбів, а то до незалежності від чужих на всіх гах.

ВІСНОВКОВІ ЗАВ'ЯЗАННЯ ЛЮДЕЙ В БЛУД

Редактор "Вістника" хоче перекопати вірних нашої Церкви, що крім братів Стецишиних, о. Савчука і творця умов з жувіахми, о. Гунака, ніхто не має права висловити свого погляду про те, як треба розуміти самостійність Української Греко-Православної Церкви в Канаді і її духовну злуку з Матріною Церквою, та намірує злуку з царгородським патріархом дорогою через жувіахму.

Пригласившись більше тій аргументації о. Савчука явно вводить людей в блуд своїм перекопуванням, що умови підписані Архієпископом і Консисторією УАПЦ є тільки матеріалом до дискусії і тільки самим хоче припастити чуйність вірних Української Автокефальної Православної Церкви в Америці перед Собором і помічч Архієпископом і о. Гунаком зробити з нашої Церкви не нашу, бо не знає, що 38-ма теза каже, що наша Церква тоді стане єпархією у лоні царгородського патріархату.

Пригласившись також правдою тої о. Савчука і Мих. Стецишини у своїй брошурі каже: "я маю судові протоколи про процес за церкву в Емсор, Саск, де п. Євсмету під присягою сказав, що наша Церква є незалежна в справі канонів від Української Автокефальної Церкви в Україні, а на Соборі тої самий Мих. Стецишин відкликаєся як не правду."

Зав'язавши на Соборі-зв'язавши-що він не має права приготувати міро і тим самим шукати покрову царгородського патріарха. Кожний священник і кожний вірний, який розуміє церковний порядок, знає, що це є явне введження людей в блуд.

зак нашого життя, отже і на церковному мові.

Не допустимо до сплячення того, що сталося на Першому Всеукраїнському Православному Соборі в Києві 1921 року, де Волею шлю Української Церкви обрали і руками її побожних духовних і світських представників по приміру Св. Астафії, найбільших дугів Спасителя (Іоан. 15, 14), і по прикладу практики Церкви перших трьох століть, соборно поставлено перших двох гієрархів Відродженої Церкви Українського Народу, а першого з них: Первосвященителя, Митрополита Київського і всієї України, Голову всіх православних Українців, Найвсесвятішого о. Василія Північного. Його Господи зберіг між живими. Він душою з Церквою, в котрій Дух Святий настановив його єпископом (Діян. 20, 28); Він в неволі є душою з нашою Церквою на волі, тільки серце його неспокійне, як ми наша Церква з волі в неволі патріарха хоче зайти. Не допустимо до цього, не даймо собі Церкви підписати патріархат, заверімо з того шляху наш церковний порядок. Архипастиря і Консисторію! Об'єднаймося від покрову нашої Рідної Церкви з більшою любов'ю, з більним привязанням ми до тепер, а певно побида буде по стороні нашої Церкви; в ній об'єдналися і вірні тої другої Церкви, бо нашім є Церква Відроджена Церквою Українського Народу.

З Бращим Прівітом:

БРАТСТВО ОБОРОНИ РІДНОЇ ЦЕРКВИ
Ім. Митрополита Київського
при Українській Православній Церкві
Пресвітеріанській Тройці в Чикаго.

Василь Сенів,
присідатель парафії і почесний
голова Братства

о. К. Кирстон, парох.

Микола Гудз, в. р. Голова,
Павло Хомин, в. р. Містоголова,
Николай Кириллов, в. р. Секретар,
Олександр Бунька, в. р. касієр,
Чикаго, 8 вересня 1935.

Адресувати до Братства так:

Ukrainian Church Defence Brotherhood
1944 W. Erie St., Chicago, Ill., U.S.A.

Редактор "Вістника" каже, що Братство Оборони Рідної Церкви стоїть поза межами нашої Церкви, бо статут нашої Церкви не передбачує такого Братства. Статут Української Греко-Православної Церкви в Канаді передбачує компетенцію скликання Національного Собору і тому означає як має бути скликаний такий Собор і певно що Собор мусить бути скликаний на домагаючи одної третини всіх Громад. Коли сьогодні громади об'єднуються для спільної акції за скликання Собору в Братство, то о. Савчук каже, що значить о. Савчук явно вводить людей в блуд, бо каже, як акція ведена зорганізовано за скликанням Національного Собору є недоволена Статутом Укр. Гр.-Прав. Церкви.

Колі редактор "Вістника" назвав що акцію "акцією вулиці", то не ймати, як треба назвати тих, котрі неправдою вводять людей в блуд. Редактор Вістника най тільки пригадає собі, як вели себе на Соборі адвокати Т. Гумєнок і Мих. Стецишини, то буде мати найкращу впадовку їх і їх поведінку назвати. І де треба шукати нормальності того, що инше і покинується на документи (яких нема), любі перекопати людей, що він нібито має право і розуміє до всіх людей, а тільки перебрів кількама відкликає. Чи він є оправданий?

Г-дуємо, що добре знаємо, якби Редактор "Вістника" став більш справедливим і відкликав неправдиві твердження, як це вже зробив п. Мих. Стецишин про процес за Церкву в Емсор, Саск.

Вірний: О. С. Бунька.
Чикаго, Іл.

РИДНА ЦЕРКВА

Видає Братство Оборони Рідної Церкви. Другий Народний Друкарня, 577 Selkirk Еванго, Вінніпег, Ман.

Передплата — \$1.00 річно.
Кореспонденцію адресуєте:

Ukrainian Church,
607 McArthur Bldg.
Winnipeg, Man.

UKRAINIAN CHURCH

Published by the Ukrainian Church Defence Brotherhood. Printed by the People's Press 577 Selkirk Ave., Winnipeg. Subscription \$1.00 yearly. All communications address to

Ukrainian Church,
607 McArthur Bldg.
Winnipeg, Man.

Рух по Церковних Громадах

Рух по церковних громадах в справі скликання надзвичайного Собору Церкви вже завчасу, хоч червня й молодечня мало де ще було можна скликати збори громад для ухвалення резолюцій за новим Собором, тим більше, що тепер явраз людє заняті також передвиборчою агітацією з огляду на надходячі домініційні вибори.

Все таки вже п'ять громад в Канаді й одна в Америці ухвалили резолюцій в справі Собору в Саскатуні. Про це є також згадка на окремому місці.

Треба з радістю відмітити, що думка за скликанням надзвичайного Собору дістає дуже багато симпатик серед загалу вірних нашої Церкви. Треба також відмітити дуже радісне явище, що в Шікаго організувався на 1 вересня відділ Братства Оборони Рідної Церкви, що взяв на себе обов'язок вести центральну роботу Братства в Америці. Братство в Шікаго видає вже від себе відзову до парафій нашої Церкви в Америці з начерком резолюцій, які мали б бути ухвалені поодинокими парафіями в цілі ствердження нашого теперішнього канонічного становища, головне в цілі закріплення нашої духовної злуки з Києвом і підчеркнення обов'язковості для нашої Церкви основних канонів ухвалених на Соборі в Києві 1921 р. На особному місці друкуємо звітлення про збори парафії в Шікаго, де заснувалися Братство Оборони Рідної Церкви. Друкуємо також їх відзову до парафій нашої Церкви в Америці.

Число членів Братства також постійно зростає. Правда, церковні громади чекують на більш війсьній час, що буде аж по молодечню і виборам, і тоді думають організувати відділ Братства. Кольоротажа першого числа "Рідної Церкви" була також успішна, коли взяли під увагу зазначені наших фермерів під теперішню пору. Правда же не всі вислали належність за проданим числом "Рідної Церкви", але ми надіємося, що всі, які її числа дістали до розпродажу, сповнять свій обов'язок. Шадеркуємо, що ми оплачуємо кошт видання "Рідної Церкви" тільки за членських вкладок Братства Оборони Рідної Церкви і з розпродажу чисел "Рідної Церкви".

Своєїсильний елемент між вірними нашої Церкви, не рахуючи очевидно декількох прихильників ієрархічного або клерикального курсу, дуже прихильно ставиться до акції Братства. Перше число "Рідної Церкви" було прийняте загальом вірних нашої Церкви великим симпатично. Про це свідчить багато листів, які Братство дістало з різних околиць Канади й Америки. Жалюмо дуже, що через брак місця не можемо тих листів помістити в цьому числі "Рідної Церкви".

Вірно, що "Рідна Церква" робить дуже важну працю, працю, що запишеться золотими буквами в історії нашої Церкви, не тільки в Канаді й Америці, але в історії цілої української Автокефальної Православної Церкви. Матріна Церква переходить тепер знущання і гніт під більшовицьким режимом. Ці знущання і гніт застрашили нас церковний "провід", який замість того, щоб тим більше любов і привязання показати до М. рної Церкви, ринув з тою Церквою зрівняти, наважуючи канонічні зносини з царгородською патріархом. Той "провід" не побоявся навіть ужити штучних і нечесних способів, щоб впровадити в бруд загаль делегатів на недавнім Соборі в Саскатуні. Але богаго вже самих делегатів переконується, що їх наш церковний "провід" впровадив в бруд. І вони також домагаються скликання нового Собору, який по відповідній приготуванню і передискусюванню нашого теперішнього становища запевне буде в змозі перенести такі ухвали, що піднесуть гідність нашої Церкви, а не такі ухвали, що їх перевів без жалкої застанови останній Собор. І то ухвали, що собі взаімно суперечать.

Вловни вдоволені з успіхів, які викликало перше число "Рідної Церкви", випускаємо друге число з надією, що воно буде прийняте так само широко як і попереднє число і що воно придає для нашої Церкви велике число борців за Рідну Церкву, борців за її теперішню канонічну основу, борців за автокефальність, соборність і канонічність ієрархії нашої Церкви, борців за дальшу нерозривну лунність з Матріною Церквою.

Методи Боротьби Консисторії

Не можемо помянути мовчанкою методів, якими консисторія і її прихильні "воюють" проти Братства Оборони Рідної Церкви. Її методи зводяться в першій мірі до оплогатвлення і зомідження імені нашого заслуженого церковного і народного діяча п. В. Свистуна, а далі, до осміяння і приниження самого Братства, якого членів "Вістник" називав чираками, раками, вулицниками, руйніками і т. д. Вийшло вже п'ять чисел "Вістника" по Соборі і чотири з них спеціально присвячені шквалюванню імені п. Свистуна. Дуже а дуже маленько в "Вістнику" дійсних аргументів для оборони становища, яке заняли наш Влада, консисторія і їх прихильники. Вони пустилися на неймовірний для церковних діячів шлях, обиджування болотом немилких ім осіб, головою п. Свистуна. "Вістник" є повний набірдукайських нахвдів, опетрих на плотьках і звичайних брехнях.

Своїми низькими нападами на особу п. Свистуна наш церковний "провід" хоче відвести увагу загалу вірних Церкви від дійсної причини теперішнього краймо небезпечного положення, в якому опинилася наша Церква. Вони далі продовжують тактику, яку вжив з таким "великим" для себе "успіхом" на Соборі; тактику, якою спершу старалися відвернути увагу делегатів від тих, хто доповідав нашу Церкву до жалю гімного положення через скандальну угоду Владик з жувіками і через намагання підчинити нашу Церкву патріархату та зіврати духовну зв'язь з Києвом.

Тактика вжити нині на Соборі була: "Розпини, розпини, о. Мавського". Ця тактика мала успіх на Соборі, бо делегати були несподівано заскочені і не мали часу як слід зорієнтуватися. По Соборі це черв'яз якийсь консисторія старалася воювати іменем о. Мавського. Але не дуже довго, бо опублікування переписки о. Мавського доказало наглядно, що за ним не було найменшої вини. Вірні починають бачити, що конспірація (змова) була не зо сторони о. Мавського і п. Свистуна, але зо сторони самого проводу Церкви включно з єпископом, які до цієї конспірації вжили о. Лецишина. Між іншим ми знаємо, що о. Лецишин спочатку конспірував для о. Савчука проти о. Владик, а потім' вже для них обох разом.

Коли бомба зо о. Мавським більше не хотіла вибухати, треба було для нашого "проводу" знати якусь другу жертву. Нею став п. Свистун. Отже "розпини о. Мавського" перемінлося в "розпини Свистуна". Пішло так далеко з тим "розпини", що вже навіть деякі наші священники цілі проповіді виголошують проти п. Свистуна, так, що вірні нашої Церкви не раз не знають, чи вони в католицькій церкві чи в Українській Православній Церкві ту проповідь чууть.

Та то не все. Церковний "провід" не киче певний, що метода шквалювання немилких йому осіб сама по собі вистарчить. Тому "провід" взявся на це одну "штучку". Іменно між загаль вірних нашої Церкви пушено чуток, що нібито цілий клопіт зачав п. Свистун, бо він, мовля, самий хоч статі єпископом. Видно, що "провід" і в розпущі, коли аж такими способами воює.

Особисті напади зо сторони "проводу" доказують тільки, що позиція того "проводу" дуже захитана. Дуже слабо є з тим, хто замість вживати аргументів, зачинає противника лаяти. Але аж проти него пускає всілякі хобчі найбільш дивачні сплетні. Хай вони нас всіляко лаяють і "чираками" і "раками" і "вулицниками" і "руйніками"! Ми свідомі того, що ми робимо чесну і святу роботу, роботу оборони нашої Церкви перед тим, хто замість Церкви міцно тримати на рідному ґрунті, передають її в чужу опіку та чуже ядро.

В історії нашої Церкви Братства вже не раз спасли Церкву від руїни, яку деколи готували навіть самі єпископи. І наше Братство вірить, що тепер оборонить Церкву перед тим, хто завваляється віддати її чужим.

Хай же "првід" обороняє свою позицію особистими нападами, накледами, лайками і брехнями! А ми будемо обороняти рідну позицію Церкви здоровими аргументами, опетрими на правдивих фактах і документах, а також нашою любов'ю і привязанням до Рідної Церкви.

Ми віримо в свій успіх, бож все чого ми домагаємося, то скликати надзвичайний Собор, який має вивести нашу Церкву з того припинення, в яке заляв її теперішній "провід".

І ми віримо, що з нами стануть всі ширі, дійсні сини Рідної Церкви. І ми кажемо до них всіх:

Вступаєте до Братства Оборони Рідної Церкви!

Закладайте відділи Братства Оборони Рідної Церкви в своїх місцевостях!

Передплачуйте "Рідну Церкву"!

Складайте на пресовий фонд "Рідної Церкви"!

Громади! Складте свої збори і на них ухваліть резолюції проти останнього Собору і домагайтесь скликання Надзвичайного Собору!

“Вістник” виходить з терпцю

I
“Вістник” обороняє меморандум і “Тези”. Каже: “Собор вислухав пояснення про те, що Архипенський написав лист до патріарха і тільки цього”. “Тези є тільки матеріалом до дискусії в справі автокефалії”, і стараться навіть викликати здогад, що “Тези” предложені обидвом Церквам чи не вперше.

Але бачимо “Вістник”, викликає такий здогад нагадує нам подібну тактику о. Владика, який в своїй брошурі пише: “... в інтересах Вселенського Патріархату (тому Вселенського? прим. Ред.) було б добре, якщо Патріарх вводи прихити нашу Церкву за хоросам України під свій покров...” (“Теперішній стан Рідної Церкви, наш соборник”).

Архипенський написав лист і тільки цього, пише “Вістник”. Та це не є тільки цього. Бо “Тези” і лист Архипенського (меморандум) до патріарха означають загрозу загрози самостійності нашої Церкви, знищення її соборності і патріархії “покрова” — або знищення її єдності з Київською Церквою.

“Тези” на даний момент пілітичні представниками обидвох Церков, як і сущо є “покрова” — залежність нашої Церкви від патріарха. Та говорить 38-ма умова, яка звучить:

“Злучена Церква буде захищати, опираючись на лоні Вселенського Православної Церкви в канонічній єдності з Св. Вселенським Царгородським Патріархом...”.

Але Соборні не не перешкодою ухвалити таку резолюцію: “Святий Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді констатує, що заклади зроблені в В. Свистунієм письмом і словом підчас Собору проти Високопреосвященного Архипенського Івана є безсумнісними і негідними. Дійсно це сумне ввище.

II.

“Вістник” каже, що шукає для нашої Церкви порозуміння, як інших православних Церквами, хочби й з патріархом, як рівний з рівними, як православні з православними, як канонічні з канонічними”.

Чи дійсно “Вістник” виступ, що надає таке “порозуміння”? Ми отже повинні стремити до того, щоб між нами і другими православними Церквами було порозуміння, були зрозумілі, щоб ми жили з другими православними церквами, як сусіда з сусідами, сестра з сестрою, як одна самостійна держава з другою самостійною державою”, говорить він.

“Як сусіда з сусідом?” А котре то наш найбільший сусід, з ким ми могли б жити і по сусідські як і “сестра з сестрою” та “як самостійна держава з другою самостійною державою”? Сербі, Болгарі, Балканські Греки, Сирійці певно не входять в разуби, бо в Рідному Краї територіяльно не є нам “сусіди”, та й на цілому континенті у всякому далекі нам. Але такі наші найбільші нашіми сусідами (в Рідному Краї територіяльно, а тут як співграждане) є Московні (Росіяне). Ромуни, а тепер царгородський патріарх. Стремля отже жити “як сестра з сестрою” з православною Церквою Московні, Польські, Ромуни чи російсько-або-румунської церкви в Америці і Канаді. Скажім їм, що наша Церква хоче, щоб між нею і ними було порозуміння “як сусіда з сусідом, як одна самостійна держава з другою самостійною державою”.

Добре бовуло, як би “Вістник” показав, як про таке наше стремління і нам сказав, що вони йому відповіли.

III.

“Вістник” каже: “Церква наша мусить бути самостійна, від нікого незалежна”. А 48-ма умова каже, що “ці умови... значить канонічна залежність нашої Церкви (щоб це “справно єдиний” нею — неканонічний обох, Канадський і нашої Церкви в Америці — і 1-ша резо. Смого Собору) як єпархії царгородського патріарха, — і інші точки, що говорять про на-

шу Церкву як неканонічну, приймають представники обидвох (нашої і в Америці і жувіської) Церков, отже виключена самостійність і незалежність, а в 49-ій умові стверджується “приняття (єпис) повних умов” власноручними патріархами і українськими єпископами.

“Вістник” признає, “що колиб ті “Тези” в цілій своїй повноті мали стати основою порозуміння, чи злучи обидві Церкви ніколи не могли погодитися. В них є багато такого, що протинється головному засадам нашої Церкви, — приміром засадам соборності та самостійності Церкви, а також благополуччя цього канонічного єпископату (єпископату). Є в них багато такого, що протинється здоровому розсудку та стремління українського народу до самостійної життя на всіх його ділянках, отже і на ділянці церковній. Тому колиб “Тези” в їх повноті (багато — а в повноті) мали стати успішним остаточною умовою Церков, як в Канаді так і в Америці, ніколи не могли погодитися. А колиб Архипенський на них погодився, то Канадська Церква не мала б нічого виходу, як тільки осудити його і не признавати більше за свого єпископа.”

Далі каже “Вістник”: “Хай Бог боронить того, хто поважився бо голову основи нашої Церкви змінити, чи її підкопувати”, і мабуть “помишляв”, бо за народною пословицею “Голов народ да — голос Бога”, повинен був написати: “Собор обороняє кряз того, хто поважився бо голову основи нашої Церкви змінити, чи її підкопувати, та в Благини підписавши наш уступ, зламав нашу Церкву, і страви право бути нашим єпископом.”

IV.

“Хто з православного світа такого по-

розуміння (як православні з православними; канонічні з канонічними) з нами хоче, — ми простягнемо їм руку”.

“А ми скажемо: “Хто з православного світа такого по-розуміння (як православні з православними; канонічні з канонічними) з нами хоче, — ми простягнемо їм руку”.

VI.

І так далі, і так далі “Вістник” обороняє, пояснює, випадає, випадає, випадає, гадатися з дечим “не мігби погодитися”, як нарішати атрація терпіння і крикнув в сторону “Дніпра”: Канадська Церква за Американську не підпадає! Іншими словами говорить: “Міжнародним, “тези”, оформлення, угода, злучка, підписання — це все діти не нашої, але Американської Церкви! Борони їх! Чому я маю пити за тебе, якщо ти не маєш воістину повноважень, обирати, викладати? Обвізайся ж! Ти! Скажи я ти же слово! Поможі, підпрі мене, в двох бодах лежати!”

А “Дніпро” ані ду-ду! Надуває і мовчить 5 змори, як прохання, закликає до збори і зичає, щоб переміг, і дає до злучки, більше ні пари з уст! Він про папу розлісувався, тепер говорить про обидві Американську Церкву нічого не уявляючи, що наші слова, що ми не маємо собі помагати! “Читайте про унії, про те, щоб дано, сотні років назад, не турбується те, що тепер має статися”.

А колись “Дніпро” пишався гаслом: “Вставайте, кацайди порівте!” Та це гасло забрав з собою Губаровський і пописав на “Українським Вістнику”, орґані на жувіської церкви.

Парохія в Шікаго в обороні Рідної Церкви

(Продовження з I-ої сторони)

моря чужинецьких впливів, ми нашою пасивністю прискороку нашу національну смерть.

Тому не тільки кричимо, що треба вчити українську мову, але говорим нею до наших дітей, покажім їм, що любимо її, і наші діти будуть до нас говорити українською мовою. Не говорим тільки на вір, що треба намагаючись до українських організацій, але стараймося, щоб і наші діти туди належали. Не будуймо України тільки на нас старих. Яка та Україна буде, як наші діти будуть по чужий організації з чужих Церков.

Не будуймо нашого життя на піску, але на твердих підвалинах. Наїм наші діти не будуть тими фортецями, які при першій ворожій наступі падають, але такими, що відбивають ворога назад. Спрямуймо нашу працю на нас дім. Наїм кожному наш дім стане українським дімом, а тоді ми не маємо чого битися національною смертю.

Потрім дім, це наша інституція, яка повинна дати заповури, що ми не вмеремо в Америці і Канаді, це є наша Укр. Атокеф. Прав. Церква. І нашу Церкву треба боронити перед чужими впливами, треба, щоб Церква була наша, українська, ні від кого не залежна, тільки від Христа і нас самих, бо Церква — це ми. Церква повинна бути також тими фортецями, які нас збережуть перед національною смертю. Так як чужі впливи роблять нас український дім не нашім, але англійським, так і чужа зверхність в нашіх Церкві, зробить її не нашою, але чужою!

II.

В нещодавньому числі “Вістника”, т. 8-е, номер 3, п. В. Свистуну до слова і сказав вперед від себе кілька слів пояснюючи, чому п. Свистун буде говорити на церквоні тую.

Церква обидвох матерія треба було поділити другий вішити про церковні питання на дві часті.

В першій часті сказав п. Свистун, що тепер знаходиться наша Церква в кризі.

Церковний життя в Америці і Канаді залясове, бо дійшло до того, що в Канаді на Соборі представники американської та канадської нашої Церкви в Канаді й прийнято до відома старання Архипенського підписати Церкву в Америці (отже і в Канаді) царгородського патріарха, і тим самим відірвати від нас (або і зв'язи нашої Церкви з Матірною на Україні. Таке саме гроить нашіх Церкві в Америці.

Для розуміння всего, що стається в подіях між нами в Канаді і Америці, бачимо перебіг історію нашої Церкви в Америці і Канаді. Історія тієї Церкви (як що говорити про дві Церкви зі згляду на два адміністраційні орґани) є спільна. В Канаді відірвали Українська Православна Церква зв'язки зі світськими людьми. Створено вперед Євратство без одного священника, і воно вже було Церквою, і вже Україн. Собор 1919 зазначив, що укр. Церква є самостійною. Укр. Прав. Церква на Україні і злучиться з нею тоді, коли та буде автокефальною. Третій Собор Канадської Церкви (1920) рішив, щоб Євратство і Консисторія Української Православної Церкви в Канаді увійшли в органічну злучку з Київською митрополією так скоро, як лише комунікаційні відносини не це дозволять. На Четвертій Соборі Української Православної Церкви в Канаді (1924) прийшло вже до такої органічної злучки з Київською митрополією, бо вона віддала й прийняла першого єпископа Українця Івана Теодоровича, а злучившись з Всенародною Православно-Автокефальною Церквою, яка була під проводом Митрополита Київського і всієї України, Василія Липківського.

Відродження Української Православної Церкви в Америці започатковано кількома священиками. Зорґовано Церква прийняла тут тимчасовий покров сирійської митрополії. Германоса, а від 1919 року прийняла його покров і Канадська Церква. Отже обидві Церкви становили одну дієвицю; на тому само-

Канони, Чартер і Статут Церкви

помагали і підтримували нашу Церкву, тому, що ієрархія УАПЦеркви на Україні є повною канонічною і наша Церква, як частина УАПЦеркви є також повною канонічною, і як така надовідається в братерських відносинах з усіма іншими православними Церквами.

5.) Протестуючи проти уряду, яку підписав наш Владика Ієроніаста з прохогом з. зв. записався Церква у зв'язі з піднесенням нашої Церкви патріархату, як також протестуючи проти переведення тих злук на підставах уряду з т. зв. "Тезах до аксусів".

6.) Висловлюючи і приурочення, що нахолоджені Собор УАПЦеркви в Америці закриті до теперішніх канонічних становищ нашої Церкви так, як вони означені в резолюціїх число 3 і 4, і так, як приймає УАПЦерква Собор 1929 своїм Статутом: "Українська Православна Церква в Злучених Державах Америки є одною з діючих Всенародної Православної Церкви і разом з нею творить складову частину єдиної, святої, православної і Апостольської Церкви". (8. 25).

7.) Повернувшись до акції Братства Оборони Рідної Церкви, заснованої в Канаді, в чині праці для оборони автокефалії, соборноправності і канонічності нашої Церкви в Америці.

8.) Просимо нашої Парохи, Век. о. Корнілія Кирілюка, щоби він прилучився до акції оборони автокефалії, соборноправності і канонічності нашої Церкви і канонічності нашої ієрархії, і взяв активну участь як священик УАПЦеркви в акції Братства Оборони Рідної Церкви в Америці і Канаді.

В дискусії, яку вивязалася над резолюціями, п. Никола Гуз, член парохи від її засновників сказав, що нема сумніву, що та угода є галузною угодою між священиками; але посилає резолюції, як-че треба прийняти, але радить, щоби скласти це один збори, щоби дати всім членам парохи, що були перешкоджані прийняти, нагоду поговорити з соракою, що є в них присутніми до акції оборони Рідної Церкви.

Резолюції прийнято одностайно. Предсідник п. В. Сенів, попросив тоді о парохію, щоби заявив своє становище відносно резолюцій, що в них відносно послідовної, яку відноситься прямо до нього. Парох відповів, що він був автокефалістом, і є ним остане; на "Тези" відповів консисторії, що приєднується Статуту нашої Церкви, який прийнято на Соборі 1929 року. Справа Рідної Церкви послужить після цього сил. Що відповів прийняти зібрані оплесками до відома.

Після цього приступлено до засновання Братства Оборони Рідної Церкви. До Братства вписалися слюдоку:

М. Силуку, — пані Д. Булька
П. Булька пані Н. Булька
П. Пешен М. Тимчук
П. Хомин Н. Угрюновська
С. Ревак І. Шмиглевський
І. Панієв Н. Кирілюк
О. Шогтерин пані А. Табак
П. Дідичук пані М. Силуку
О. Булька пані М. Тимчук
Н. Гуз В. Сенів
Н. Дверницький пані Є. Кирістко
пані О. Ярмій о. К. Кирістко

До уряду Братства укажили:

Н. Гуз, П. Хомин, О. Булька, В. Сенів, Н. Кирілюк.

Члени Братства прилучилися обраному уряду, щоби в найбільшу неділю уконституувалися.

Вибрано також членів контрольної комісії, до котрої увійшли:

Н. Дверницький, І. Шмиглевський, І. Панієв.

Урва і Контрольну Комісію вибрано на внесення п. Мих. Тимчука, як секретаря.

На закінчення предсідатель п. В. Сенів подякував п. В. Свистуну за його гарні відкриті, побажав йому і Братству в Канаді успіхів, а присутнім пожелав брати участь і готовність обороняти Рідну Церкву від чужого ярма.

Секретарі
Михайло Тимчук
Михайло Силуку

Чикаго, 1. вересня 1935.

В полемію, яку вивязалася в нурті нашої Церкви іза намагання зміни канонічних становища нашої Церкви перед останнім Собором і доконаної зміни тим самим Собором (і то негладко), розмір що за бода-гдася відомо, до-звер-пий резолюції Собору, (та резолюція "приймає до відома" всі кроки Архієпископа в справі злук з патріархом), — а майже на кожну згадану резолюцію 4-ту, (яку означає принципіальне становище Церкви відносно канонів). Тим часом та резолюція (4-та) може мати дуже далекосій і шкідливі наслідки для нашої Церкви.

Для підчерпнення глави 4-ої резолюції, дозволю собі дословно її зачитувати:

IV. "Собор констатує, що Українська Греко-Православна Церква в Канаді стояла і стоїть відносно канонів на тому самому становищі, що і всі інші православні Церкви, а в практичних справах поступає після свого чарту і статуту як самостійна церква-організація. Коли ж виникли спеціальні канонічні питання в конкретній формі, його рішення після спеціальних студій знавцями покликаними в цій ціл церковними властями, Собор дала це констатує, що статті о. Архієпископа С. В. Савчука, поміщена в "Українській Голосі", з дня 20 березня, 1935, правильною опреділяє становище Української греко-Православної Церкви в Канаді в порушеній справі".

Ту резолюцію ухвалив Собор без жадної дискусії, навіть не заважуючи, що вона, протриває перший, резолюції. Бо 4-та резолюція говорить, що наша Церква притримується і притримується тих самих канонів, що й всі інші православні Церкви, чейто, що наша Церква притримується тих самих старих канонів, а в той самий час перша резолюція говорить про застереження соборноправності і канонічності ієрархії нашої Церкви (немаючи теперішнього слову священику-наступнику нашої Церкви). Однак кожний, хто хоч сяке тає попитати ма про історію православних Церков і про канони, він знає, що "стари канони" не признають канонічної соборноправності Церкви. Кожний також знає, що головний зміст "ієканонічності" проти нашої Церкви є

ПЕРШІ ЗБОРИ БРАТСТВА ОБОРОНИ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

при Українській Православній Церкві Пресвоті Тройі в Чикаго,

дня 8. вересня 1935, в параднійній саї.

На тих зборах полагожено такі справи:

1. Уряд Братства вложив так: 1) Почесний предсідатель: Василь Сенів. 2) Голова: Никола Гуз. 3) Заступ. Голова: Павел Хомин. 4) Секретар: Никола Кирілюк. 5) Касир: Олександра Булька.

2. Прочною зповіддю секретаря про відкриті і засновання Братства:

3. Принято 8 нових членів, що так Брацтво має тепер 32 членів.

Нові члени:

А. Феофучук Іван Кулинчик
А. Яремій Я. Якимів
Я. Мезлак Г. Березовський
П. Панієв П. Косяковський

4. Рішено назвати наше Братство в честь Пресвотителя УАПЦ іменем Митрополита Василя Липківського.

Рішено повідомити Консисторію про засновання Братства і його цілі.

6. На внесення бр. Йосифа Ковалюковського, поперте бр. Н. Кирілюком рішення віднести з відомою до всіх парохій УАПЦ Америки, надарувати і роздати до всіх парохій текст тої резолюції і резолюції перечитано і прийнято.

7. Рішено помістити в "Рідній Церкві", бюлетені Братства О.Р.Д. в Канаді короткі зміст нашої діяльності. 8. Свистун 31 серпня і 1. вересня ц. р. і про засновання нашого Братства, та про ухвалення відомою до всіх парохій, яку ма віднести також помістити в "Рідній Церкві".

якраз в зв'язі з нашою ієрархією, тому, що наша ієрархія була відновлена не після загально прийнятих канонів (старих канонів) але в супереч тим канонам, а опираючись на нові канони, які не мають ніякого підстави. Однак Православна Церква, що заєла в себе соборноправність, була Українська Автокефальна Православна на Церква. Зробила вона це своїм першим Собором в Києві 1921 року. Питання соборноправності вважалося на Соборі навіть важчим від питання власної ієрархії і тому про соборноправність говорити на самому початку канонів, іменю і в другому каноні першого розділу, який наведемо дословно:

"2. Визнаючи правила церковного ладу й урядованя, що утворені Всесвітніми Соборами, і ухвалені цими Соборами до життя правила місцевих Соборів і Церквей Отців, що утворили їх на благоутро Святого Духа, за найбільш дошліди для свого часу і єдино можливі в той час засоби порятування Церкви від життєвої смерті, і з огляду на те, що вимоги життя Церкви можуть підкорюванню Святого Духа, і вважати їх за вжитку, (підчерпнення наше). Тому не здала скасування або змінення тих канонів, що в даний час Церква про спасіння й поступ людів до кращого (п. 126 і 101 Веса. Соб.) ухвалено:

1.) що єпископо-самодержавницький устрій Церкви, що утворився під впливом історичних історичних ієрархій — монархічного ладу тих часів, який пройнятий старі канони (підчерпнення наше), надалі не може залишитися в силі, і що в даний час Церква церковно — соборноправна, відповідно духовної Православної Христові Віри;

2.) що Собор з одних єпископів, як це було завжди, не відновлює істинного духовної Православної Христові Віри, не дають змісту Церкві жити повним життям, і їх необхідно надалі змінити Соборами з представництвами всіх православної української людності;

3.) вважаючи, що Собор з представників усієї української людності не є порушенням церковних канонів (підчерпнення наше), а тільки органічний розвиток їх, ми представники української православної церковної людності, скликаючи Всукраїнського Православного Церковного Радою, визнаємо себе канонічними місцевими Соборами Української Православної Церкви (підчерпнення наше), а тому й найближчим її органом, через який лунає голос Української Церкви на благоутро Святого Духа".

Та дежмо може сказати: В нашій Церкві в Канаді була соборноправність ще перед заложенням нашої Церкви в Київському. Та воно не є. Про соборноправність почули ми тільки в 1921 році. Собор 1921 року ми залучили з Українською Автокефальною Церквою і прийняли від неї теперішнього Владика. Тоді тільки, стали ми соборноправною Церквою, прийнявши нашу загальну канонічну особу Української Автокефальної Церкви. Коли можна загалом говорити про соборноправність в нашій Церкві перед 4-тим Собором, то тільки в тому, що ми замінили собі, що наш єпископ має бути вибраний "загальним Собором священика, делегатів від церковних громад і брацтва" (Діяння 4-го уряду Братства, прийнятого в Соборі в Церковній Тройі "Прав Вістник", серпень, 1925). Про соборноправність в такому значенні, як це розуміє Українська Автокефальна Церква на Україні, ми нікому з нашої Церкви не знаємо, і розумію, в розумінню У.А.П.Церкви, означає не тільки право вибору єпископа на Соборі, в виборі який беруть участь тільки єпископи, делегати, а значить соборноправність — це значить тільки право участі світських людей через своїх делегатів на Соборах; соборноправність означає діяльну участь вірних у всіх проявах церковно-творчій діяльності, а не тільки в справах організації Церкви як люд-

Никола Кирілюк, секр.

ми про церковну справу тамошня православно громада, отворила мені очі й я вивчила мені причину тих канонічних "хотінь" о. Савчука. Він поїхав до Шікаго далі мені змогу знайти инше висношення чому так а не иніше представив він канонічне становище нашої Церкви. Як я знавчи вишло з його доповіді в У. Г. я пояснював собі його крок зважачи мій незнання справи, а не свідомим бажанням змінити канонічне становище нашої Церкви. Але, моя поїздка до Шікаго переконала мене в тому, що о. Савчук має масахадних сумнів, як о. Савчук вже від 1929 року свідомо але досить тихо і поступово правдиво над тим, щоб вирядити його з канонічного становища нашої Церкви. Іменно дось вже в 1929 році він себе переконав, що наша духовна зв'язь з Київом для нашої Церкви є неперетримю. Він себе переконав, що нашої Церкві з Київом не по дорозі, а він здався, ма якрок, чи кроки, що з часом ту зв'язь св'язь з Київом мало би цілком зникнути.

Якраз в 1929 році був примушений Церквою своїм відомим принципом, а саме неперозуміння з о. Савчуком зрезигувати за становища голови Греко-Православної Братства, яке в той час відправляло дуже повсюдну роль в канонічній організації через ту резигнацію а стратив контакт з керуючою правдою в Церкві і від того до тепер не має найближньої змоги брати участь в тих справах (Як до того часу відбувся скасує пішніш). Однак моя поїздка до Шікаго віднакліла в моїй пам'яті дуже важкі події в історії нашої Церкви в Канаді і в Америці з 1929 року. Іменно тоді в місцеві та інші відділення о. Нью Йорку Церкві Американської Церкви. На той Собор поїхало нас троєх з Канади, як представителів Канадської Церкви. (Оби Церкви були тоді як і Канадська, а Канадська адміністративно вони були окремі), о. Савчук іхав як представителів канадської консисторії, а п. Ю. Стецишин і я іхав як представителів приїзних віснихоснах). На тому Соборі відбулася дуже важлива подія. Іменно той Собор ухвалив той Статут Американської Церкви. Мас всіх віснихоснах до комісії, яка переглядала Статут, який він був був цей пропозицій до ухвали Собору. Наскільки того Статуту виготовив був прот. К. Керестюк. Той Собор був стільки майстерно розглянутий, і справа Церкви так з боку організаційного як канонічного була в нім так гарно передставлена, що ми, три канадські делегати, зложили громадську Керестюку і там же при нім і других членах статуту комісії ми заявили, що той Статут візьмемо як основу нашої Статуту в Канаді. Мій иншим ми тоді поїхав до Шікаго, тером, в якому було достатньо найбільшосновні річч, зв'язані з нашою Церквою в Канаді. Статут нашої Церкви був мати бачити деталі так само організації як і щодо канонічного становища Церкви. Ми отже були дуже вдячні о. Кистюку за його основне опрацювання всіх цих справ в своєму начерку Статуту. Ми бачили, що наші канонічні заповіді набули до всього міра який в укладанні нашого Статуту, який мав бути ухвалений на Соборі 1930 року. Спеціально дуже щасливий був в своїх похвалах о. Самчук, на якого панахоту лежала обов'язок зробити на черк Статуту Церкви в Канаді.

Отже ми: всі три, як і представителі Церкви в Канаді, повністю одобрили американський на черк Статуту, який ми були читали в комісії, іхави Статуту були деякі свої заваги, як статуту комісія до якої і я, як гостей запрошено, долучився до яких заваг чи поправок. Мій всі три були на той час в Статуту були ухвалені. Ми всі три вповні згодувалися з тим Статуту. Ми всі три згодувалися взяти його як вірний нашого статуту в Канаді.

Статут нашої Церкви був ухвалений на нашому Соборі 1930. А в той же рік той Статут дуже відомий, від американського, який мав стати взором для канадського. Чому воно так сталося? Відповідь на це питання не тільки висновок справу рішучі між обома стату-

тами, але й кінце жмуть світла на цілу ситуацію в нашій Церкві. Відповідь на це питання був висношений з чомусь. Самчук поважився сформулювати канонічне становище нашої Церкви в Канаді. Відповідь на це питання буде також висношений, чому то о. Савчук який, як це видно з його листів з 1930 других роках) до американської консисторії мавби твердо стояти на ґрунті Української Автокефальної Православної Церкви в Україні. Відповідь на це питання буде також висношений, чому ж в 1929-30 році вийшло про те, що Церква в Канаді не має і не мала нічого спільного з Українською Автокефальною Православною Церквою на Україні. Та на пригоди пора настала по думці о. Самчука вже цього року у тому він відважився написати свою відому Статуту в У. Г., в якій він заявив, що наша Церква не була й не є частиною Церкви Київської, що нашу Церкву не об'єднують канонічні канони. Успіх "стеміляж" на Соборі, де братаньки, а між ними й о. Савчук не заважали вжити для своїх цілей нашої канони "фреймат" і де вони не спилилися перед ним, щоб пожертвувати навіть чистоту, а навіть священним становищем о. Масовського, — на стільки до нас наклали о. Савчука, що він довів до того, що Собор ухвалив резолюцію про канонічне становище нашої Церкви, в якій Собор заявив ту саму позицію, що й о. Савчук, позицію, що цілком фальшиву канонічне становище нашої Церкви.

Свою роботу о. Савчук досить об'єктивно. Мені самому отворилися очі на цілу ситуацію аж по Соборі і то аж в часі моєї відвідни в Шікаго, на І. вересня 1930, то перший раз знаю про 1929 рік, що на часі нагоду прочитати Статут нашої Церкви в Америці. По тім, як той Статут був ухвалений на Соборі в Нью Йорку 1929, я не мав його шиком в руках, і не міг його не бачити ні в якій формі. Коли я мав його в руках тоді, як я писав статуту в У. Г. в відповідь на статуту п. М. Стецишина, віро, що о. Савчук не був би канонічно в розумінні старшого канонічного становища нашої Церкви, і віро, що це було б відомо тоді в самому корені всієї намагаючи зроби ти нашу Церкву "канонічною", цього не було.

Щож говорить Статут нашої Церкви в Америці про канонічне становище нашої Церкви в Америці? Він каже явлено-славно, не заважаючи нічого в паперці, що наша Церква в Америці є частиною Української Автокефальної Православної Церкви на Україні, становлячи дієцезію У.А.П. Церкви. Той статут даліше говорить, що нашу Церкву в Америці об'єднують з нами канонічні канони, іхави навіть відповідні точки того Статуту:

23.) Українська Православна Церква в Злучених Державах Америки є одною з Дієцезій Всеукраїнської Православної Церкви і разом з нею складають складову частину Єдиної, Святої, Соборної і Апостольської Христової Церкви.

24.) Українська Православна Церква в Америці неуповноважена приєднуватися православної церковної віри, ствердженої сімома Всесвітніми Соборами, що її прийняли наші предки за всі часи, так як не приймає перших Всесвітніх Православних Церквоний Собор 1921 року в Києві. (підчеркнення наше).

25.) Українська Православна Церква в Америці приєднується до всіх канонів, що в Матріці Церкви, Української Автокефальної Православної Церкви. (підчеркнення наше).

26.) Українська Православна Церква в Америці не приєднується до яких не обставинах, як Матріца Церкви, творить і свої власні канони, які відносяться до її устрою, керування й управління, об'єднуючи священнослужителів і мирян. (підчеркнення наше).

Не думаю, що потрібно пояснювати повні точки Статуту нашої Церкви в Америці. Ці точки стверджують повністю всім сумнів, що наша Церква в Америці є частиною У.А.П. Церкви на

Україні, і приєднується основних канонів першого Собору в Києві, іхави ргігас свого право творити свої канони в справах виключно тільки устрою, керування й управління, об'єднуючи священнослужителів і мирян" іхави є основні канони Київської Церкви, що це по відношенню до справ ієрархії, соборності, автокефалії і рідної мови в Церкві. Наша Церква в Америці виразно пера усе, що є в основних канонів першого Собору в Києві 1921, а навіть подані в тім же Статуті, в точках 1—22, на ст. 12—16. Між иншим, для цікавості членів нашої Церкви в Канаді, іхави цілковитий текст У. Г. статуту, що вкрав канони про священну священнослужителя, за які зв'язано шир мір п. Мир. Стецишин, о. Савчуком і мною, є майже дословно передрукований Статуту "Дієцезії першого Всеукраїнського Православного Собору в м. Києві 14/30 жовтня с. 1921 р."

Київський Собор ухвалив оті канони, які в навіть був в своїй відповіді на статуту п. Стецишина в У. Г.:

16. Походження і шлюбний стан не може бути перешкодою до набуття всіх ступнів духовного сану, у церковно-єпископського виключно особам гідним того, як з морального, так і з освітнього боку. На служіння єпископське можна обирати осіб від 30 років, а на служіння ієрейське і діаконське від 22 років.

17. В справі надання єпископського сану ченці не повинні мати ніяких при віднос.

18. В справі одруження і розриву шлюбу священнослужителі Української Церкви підлягають загальним канонам (єн. загальним законам Церкви — пр. наша).

В Американській статуті повні закони і ось так передані:

18. Походження і шлюбний стан не можуть бути перешкодою до набуття всіх ступнів духовного сану, у церковно-єпископського виключно особам гідним того, як з морального, так і з освітнього боку.

20. В справі одруження і розриву шлюбу священнослужителі Української Православної Церкви підлягають загальним канонам. (єн. загальним законам Церкви — пр. наша).

21. Ченці не мають ніякого привілею в набутті єпископського сану."

Як бачимо з новішого порівняння 16-ти канонів Київського Собору (Розділ XI/22) з передрукованим в Статуті як точа 18/23 з пропуском про які кандидати духовного сану, Канон 17-ти є поданий в трохи змінній формі, але з таким же змістом, як точка 21-ї Статуту. Канон 18-ти передрукований слово в слово як точка 20 Статуту.

В часі моєї поїздки в Шікаго о. Кирестюк поїхав до Києва, щоб заради викрадування Статуту в 1929 році вислав копію о. Савчука, так як було між нами узгоджено. О. Савчук американський статут дістачи, то догортав, який зовсім як підставу на черк канадського Статуту. Він і покіритувався американським статуту, головне в розділі V-ім, де говориться про права й обов'язки єпископа в Америці, іхави статуту єпископа, якого статуту досить багато тощо, але о. Савчук знову був дуже уважний, щоб не переробити з американського Статуту які точки, іхави статуту, який зовсім як підставу на черк канадського Статуту. Він і покіритувався американським статуту, головне в розділі V-ім, де говориться про права й обов'язки єпископа в Америці, іхави статуту єпископа, якого статуту досить багато тощо, але о. Савчук знову був дуже уважний, щоб не переробити з американського Статуту які точки, іхави статуту, який зовсім як підставу на черк канадського Статуту.

Не думаю, що потрібно пояснювати повні точки Статуту нашої Церкви в Америці. Ці точки стверджують повністю всім сумнів, що наша Церква в Америці є частиною У.А.П. Церкви на

Україні, і приєднується основних канонів першого Собору в Києві, іхави ргігас свого право творити свої канони в справах виключно тільки устрою, керування й управління, об'єднуючи священнослужителів і мирян" іхави є основні канони Київської Церкви, що це по відношенню до справ ієрархії, соборності, автокефалії і рідної мови в Церкві. Наша Церква в Америці виразно пера усе, що є в основних канонів першого Собору в Києві 1921, а навіть подані в тім же Статуті, в точках 1—22, на ст. 12—16. Між иншим, для цікавості членів нашої Церкви в Канаді, іхави цілковитий текст У. Г. статуту, що вкрав канони про священну священнослужителя, за які зв'язано шир мір п. Мир. Стецишин, о. Савчуком і мною, є майже дословно передрукований Статуту "Дієцезії першого Всеукраїнського Православного Собору в м. Києві 14/30 жовтня с. 1921 р."

Київський Собор ухвалив оті канони, які в навіть був в своїй відповіді на статуту п. Стецишина в У. Г.:

16. Походження і шлюбний стан не може бути перешкодою до набуття всіх ступнів духовного сану, у церковно-єпископського виключно особам гідним того, як з морального, так і з освітнього боку. На служіння єпископське можна обирати осіб від 30 років, а на служіння ієрейське і діаконське від 22 років.

Голоси Читачів

ВІСНИК З ТОРОНТО

Звіт сповістника Я. дельгата на Собор
Дня 14, липня с. р. члени і прихильни-
ки Укр. Прав. Громади мали нагоду ме-
же почиту котримали перебіг Сесии Со-
бору, який неадово відбувся в Саскату-
нї, Канади, в присутствї 100 членів.
Слухаючи сего коротенького звіту мож-
на було уявити собі, що Сесии Собор ді-
сно відбувся без жалких "сентименталь-
і особистих ураз, а руководивши "на-
двором" Державою, бо ми довели, що
"наш" "рада на все має покінче-
ні" і що різні "Махін", "рублики", де
моралі політики не буди мати місця
свою кинирню роботу ширити, і що Со-
бор ухвалив таку резолюцію, що ніхто
не має платити "наш" "рада", а де не
де не бувають плати сего нота та, де не
треба.

З жуківцями ми не маємо нічого спільного, навіть цієї справи Собор не брав під увагу, казав о. парох. А далше він відіграв резолюції догани і ще раз догани. Головний так би сказати звіт, був д. нпів 11-го серпня п. Гуменюком, який був делегатом на Собор. Хоч на тім звіті самий не міг бути, але довідався від тих, що там були, що цілий звіт то був п. Свистуні і його "ама", яку він собі копає. Про моральний і матеріяльний стан нашої Церкви п. делегат ан чичирок, бо Свистун не міг йому вийти з голови, аж оден з присутніх членів мусів ставити питання, щоби добути в п. делегата дешо про стан нашої Церкви.

Нам не треба признання від нікого, бо
наша робота — то наше признання.

(Слова о. Владики Теодоровича)

Дійсно слова мудрі і мають велике значіння так для цілої нашої церковної громади як і для поодиноких її діячів. Коли організація робить чесну, добру роботу для того ціли, що її створено, вона цілком не оглядається за призначення від других організацій. То так само треба розуміти і про поодиноких провідних людей чи то світських чи духовних. Коли наші свещеники є порядні, працюють, совісні, то вони не шукають собі в нечесний спосіб призначення ні в голови церкви ні в своїх громадах.

Чим даліше в ліс, то більше дров.

По вислуханню звіту ріжних делегатів і не-делегатів, які тягнути за патріархі-
хом, і звіту консисторії, яка почала писати в минулих двох числах "Вістник"
особливо з 1. серпня, а також по вислу-
ханню звіту тих, які противлялись ухва-
дам Собору, ясно нам стане, що Собор
був свідкиши на то, щоб potwierдити на-
роблені усе заходи о. Владикого підчи-
нити нашу Церкву патріархови.

[illegible]

предпожили Стечишиним і 10-ма аяко-
тими, хочби були найбільш шкідливі для
нашої Церкви, були "гідні" і "основні".
По вченому це називається, що Собор на-
руководився якісними емоціями, які осо-
бистими уразами, а добром Церкви. "До-
бром Церкви Собор уважав "дати по-
добі" п. Свистукові і очертити їм чоло-
віка, який має найбільше заслуги в істо-
рії і розвитку нашої Церкви в Канаді.

[illegible][illegible][illegible]

Повернувшись за Собору, п. Мех на тій самій улиці Ліпінкав в Торонто тільки запердав своїми словами те, що він сказав таку на Собор. По думці п. Меха з'ява з патріархом є потрібна, щоб він вивіз нашого архієпископа канонічних щоб дістати "миру". Са з'яву, як сказав п. Мех, буде тільки на яких 3-4 місяці, щоб тільки перехитрити патріарха і в свій справі буде хтось їхати по Східній Канаді (мабуть Мех) і пояснювати Собору і з'яву з патріархом.

Чим нас потішають?
Так "Вістник", як і повернувші делегати з Собору потішають нас, вірним, тим, що на Соборі радили найсвітліш

найрозумніші члени нашої Церкви і тому не хоча бодай якого небезпечки для Церкви. Значить, ми менше свідомі члени Церкви, повинні тільки гордитися тим, що маємо Церкву, а не тим, що в нас немає того, чого їм так дуже необхідно, які ніби витворили в своєму фантазії п. Сестунів. Нам виглядає, що цей "розум" в дещім пішов за делюзо, чи тільки зі збожи до п. Сестунів, але якщо це дійсно так, то як же могло прийти до погодження з тим, чого о. Владика найбільше хотів, себто музику з патріархом. Коли ми, з меншим розумом, будемо тільки ці опесекуватись, то це для нас буде тільки гірше, ніж коли ми будемо жити у такий спосіб, який нам подобався. Але такою якою той "розум" скаже. Хвижаж наша історія не каже нам, що наріз навчання і Церква була все запроваджені "виробничим" "розумом" нашого народу? Чи виробничий "розум" не був завжди таким, що не розумів когось, але вони запровадили Церкву і прийняли унію! Чи навч "розум" сьогоднішнього Собору не пояснює нам, що ми хочемо тільки признання в турбу, щоб жодного разу не було перед нами, перед патріархом ненарушення статусу священнослужителя, соборності православної, автокефалії нашої Церкви і т. д. Чи Потій і Терлецький, які прийняли унію, не були такими, як сьогоднішній патріарх, який склав обряд, іконостас, хованість священників і т. д. А що по 300 тлі ганаевої унії, чи унію осталося в уніятській Церкві? Вона чисто римська Церква, а Церква папи Римського — це самий царгородський патріярх продав нашу Церкву Московці за 120 соборових шкір, а нині наша о. Владика думає нашу Церкву підчинити патріярхові, бо каже, що він єдиний, хто може віддати "розум" робити і тепер "розум" робити.

Чи можна погодитися з більшістю?

Нам доказувати про карність, дисципліну і людяність, до свого проводу. Кажуть, що більшість рішле і треба їй повиноватися. Не думаємо, що ми будемо алаутниками і руйнівками, коли скажемо, що в декотрих випадках можемо повиноватися більшість, а в декотрих можемо їй опиратися. Ми не будемо як в Америці вже свою справу стоїть, що наш о. Владика замовтяться в "кано́ни" хоча сьомою підбити нашу Церкву патріархов, а наш Собор, а згодом 60-дегаста прийняли це до відома, то чи не має значить, що ми маємо піднятися ухвалом такого Собору? Кількість священників в Америці і Канаді з 60 дельсати цілком не представляють більшо́стї.

Коли наш о. Владика хоче повинуватися більшості, то нехай переведе голосування в кожній громаді, чи одобрюють його крок, чи ні, тоді ми повинуємося більшості.

Нечесний спосіб боротьби

Коли ми переглянемо статтю в "Віснику" з першого серія на с. 4. "Не можна більше мовчати" і прочитаємо в "Рішній Церкві" звіт з мітингу консисторії в с.а. с.с. Михайла в Вінніпегу, то нам з дива не сходин, що в Арсеній зійшов на такий **огидний спосіб поборювання п. Свистуну**, як ось, поминаючи чимось, загрозила до нас Церква. Що до особи п. Свистуну, так як п. Свистунів, п. Арсенію то хіба подякуємо п. Арсенію за відвіщення — який пам'яті ч.с. самі наклепи з боку "Р. Вісник", "К. д.с.", "Правди і Воли" і других, які сю плетуться, негідну тактику взяли собі за засіб поборювати

п. Свистунів. Арсеню розплакався крокодиліди слізами за "громадські гроші", які п. Свистун мам би зложити, але розплакався аж "в три дні по Великодні". то ми пригадаємо п. Арсенчу одиноку правду ніякої спрavedливий судачу су дить, що коє "не той злодій, що шкідь а той, що свавільно краде чужі гроші". І ось і в нас Казані знає Свистуна і його пожуєртовання для народної справи. Він найбільше жуєртовував і часом і заіб ностями і працює і гіршими для нашого на роду. Річачи наших людей так як п. Ар сенчу виглядають на дуже маленьких карлики, які беруться "боротися" понад їхній розмір і сили. Вони потрапляють, що дуже миме "надутими".

(Докінчення на ст. 16)

(Докінчення на ст. 16)

Голоси Делегатів на Собор

I

Як делегат на Собор в Саскатуні, від Української Греко-Православної Церкви в Кадворт, Саск., хочу сказати, що я дуже уважно слухав промов бесідників і стараюсь як слід розібратися справу непорозуміння в нашій Церкві, так як вони були представлені на Соборі. Як це було до переконання, що наш церковний і народний діяч п. Василь Свистуну мав повну рацію в тім становищі, які він зазнав. Знаємо всі дуже добре, що пан Свистун є чоловіком, що відновив Українську Греко-Православну Церкву в Канаді, як Церкву незалежну від церкви Вуї і нині стоїть на тім самім становищі і те становище він обгородив на Соборі в Саскатуні. Я побачив за промов бесідників протинних п. Свистуну, що деякому

ВІСТІ З ТОРОНТО
(Продовження зі ст. 14.)

Бажаючи є також, коли не-члени нашої Церкви, які є тільки дорядниками, але забирають голос в теперішній боротьбі, щоб вони були ласкаві не забути, що вони тільки є "гості" в нашій Церкві. А гостей тільки так довго шанують, як вони знають звичай і приписи приличності. А п. Арсенчик показався не тільки неприличним, але навіть грубо некультурним.

Як треба розуміти "Серафимішну" в "Вістнику" з 1. серпня була поміщена на статті про еп. Серафима і його "незалежну Церкву", яку змала пребезбачити єпископська церква. Стаття була написана проти п. Свистуну і Б.О.Р.Ц. і слухався приписати п. Свистуну, що він так нашу Церкву хоче запровадити, як Серафимішну. Але це робиться на те; щоб застрашити вірних перед п. Свистуну. В ті статті, які і в інших отацях в тім же "Вістнику", слухався авторство відомити до серця священникам: молять п. Свистун має факт інший і йому байдуже про тих, які поспівали виключно для Церкви (священники). Отже він не має нічого до страти, а ті, що поспівали себе для Церкви, мусять себе забезпечити. Так, а не іншак треба розуміти "Серафимішну" "Вістника". А Серафим не вірив в свої силі, тому я шукав других, щоб себе і своїх священників забезпечити. Хитав російські прав-священники турбується, що в них є 5 людей на Службі Божій. Ні, їм не байдуже до своїх забезпечення англійською Церквою. Хитав наші греко-кат. священники дуже турбуються, що їх парафіяне не хочуть їм платити? Ні, вони забезпечені рим.-кат. церквою. А якої "забезпечення" хочуть наші автори в "Вістнику", які "серафимішною" закрияються?

Чи ми є протестанти?

В тім же самім "Вістнику" п. Мир. Стецишин робить твердження, що п. Мир. Стецишин заводить "протестантизм" в нашій Церкві, бо хоче, щоб єпископа висвячувати Александрійською соборною иєрархією і хоче загальної сповіді. Що до першої точки, то треба сказати, що хита наші Митрополит Липківський, всі священники, яких він висвячував і ціла ієрархія на Україні і Канаді, і всі ці вірні є протестанти, і включуючи і п. Мир. Стецишина. Коли п. Стецишин осмілюється назвати це протестантизмом, що ося членство мучеників на Україні, які або помирали, або мучилися на Соловах і Сибіри, то дивимся, що п. Мир. Стецишин є членом консисторії в Саскатуні. Що до загальної сповіді, то також немає що закидати він о. Мавському, ні Соборній Громаді в Вінніпегу, бо така сповідь була у Форт Віліямської громаді ще 1927 р. а завіз її п. Б. Блон, а чейже о. Яким не є протестантом. Подивимося, що за запитав автора "Вістника" про це: слідує: Коли Александрійська соборна висвята єпископа є рід протестанська, то на що ми прийняли теперішнього нашого Архiepісkопа?

Вірний все це під розвагу, вірні нашої Церкви всі згодяться, що тільки наші Церкві і нині Собор і вибір єпископа на Канаду може вратувати нашу Церкву від небезпеки, що нам грозить.

В. Григорик

в Канаді і Америці захотілося задути нашу Церкву з дартбродським патріархатом.

По мой думці, і такої думки було багато делегатів, але їм уста були замкнені, ося проти п. Свистуну був неправий, бо коли вже Собор брався когось осуджувати, то треба було судити не тільки самого п. Свистуну за видання його брошури, але повинно було судити також Преосвященного о. Владичу за видання його брошури, а п. Мир. Стецишина і о. Салчука за написання статті в "Мир. Голосі".

Але ті, що мали Собор в своїх руках, так його поправляли, що скинули вини на одного п. Свистуну. Щодо мене, як першого делегата від нашої церковної громади в Кадворт, то п. Свистуну зовсім не є винуватий. Він доказав на Соборі, що він виконав чартеру і статуту нашої Церкви і кінських канонів, бо це є канони нашої Церкви. Так наша Церква зросла в Канаді через злуку з Києвом. І наша громада в Кадворт так само думав як п. Свистун.

Я-маю переконання, що Собор в Саскатуні не відбувся по християнськи. За него ще нам всім колись буде дуже стидно. На нім говорили найбільше адвокати і священники. А як котрий із фармерських делегатів став говорити щось в оборону становища п. Свистуну, то зараз як залив йому, що він не говорить до спеціально то цей запровадили говорити. Треба знати також тим всім, які не були на Соборі, що так довго як п. Свистун був на Соборі, то були там і всі до одного делегати, а як тільки п. Свистуну лишив Собор, то майже половина делегатів зійшла, а другому також опустити місце. По відході п. Свистуну все виглядало гетьби мертве.

Як делегат, я протестую проти того Собору і з тим, щоб був скликаний другий надзвичайний Собор найдалше до року.

Хіба ще додаю, що тепер читаю в "Вістнику" всієї несторівності річ про п. Свистуну, а найбільше від Куларика, що там викрикує: Свистун ский, Свистун такий! А недавно ще о. Кудрик дуже хвалив п. Свистуну і казав нам, що ми православні повинні гордитися таким чоловіком як п. Свистун і навіть тим, що наш автор протестант, не свистуніст.

Додаю себе, що який ми були брати таких людей як п. Свистун, то й Україна булаби самостійна.

Ми, Українці, повинні бути вацні п. Свистуну за його працю, а спеціально ми, члени Української Православної Церкви, повинні подякувати йому за його оборону прав нашої Церкви, а ми укладаємо проти него резолюції догани, як то зробив Собор в Саскатуні.

Ф. Сторощук

Кадворт, Саск., 12. вересня

ПРОТИ СИСТЕМИ ОЧЕРНЕБ'І
І БРЕХОНЬ

(Продовження зо ст. 15.)

став видно головною аргументацією в руках консисторії в теперішній церковній боротьбі.

Уважаємо ці статті як негідні поміщення в органи Церкви і звертаємо на них увагу вірних Церкви, які докатокують і жадають, що наш церковний провід зрадив почуття елементарних засад християнської етики, не говорячи вже нічого про журналістичну етику.

Уважаємо, що всі вірні нашої Церкви повинні заперечувати проти тих статей в "Вістнику" як негідних та понижуючих нашу Церкву.

ЧИТАЄМО БРОШУРИ П. В. СВИСТУНА

— 1. Догматично - канонічне становище Укр.-Греко-Прав. Церкви в Канаді. — 25ц.

— 2. Апокаліпсала — чи залежність від чужих. — Ціна — 30ц.

Замовлення слати на адресу Братства

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД РІДНОЇ ЦЕРКВИ
ЗЛОЖИТИ

Ф. Васкал, Мічсн, Саск., збірка \$2.75
І. А. Семко, учитель, Виткос, Саск. 1.25
Щире спасної їм!

ПРОТОКОЛ СОБОРУ

Недавно консисторія Церкви видала друком "Протокол Самого Собору". Не маємо ніяк обширний про цей "Протокол" написати. Зробимо це в наступіючій числі "Р. Ц." Очевидно шкода дивитися на той "Протокол" як на точний переклад подей на Соборі з правими зміст. В "Протокол" знайдений дуже тенденційно, сторонньо. Довідаємося, що ні п. Свистуну, ні о. Мавському консисторія не дала до перегляду їх промов перед надрукуванням: Промови п. Свистуну подані полекати дуже негра за розуміння. За те неурочна наша Церква знайбулася в великій небезпечі, коли "првід" поступає по дитинично до всякого важного справу. Дивно також, чому в "Протокол" нема фінансового звіту консисторії! Чи він ще не готовий?!

В кожному разі цей "Протокол", хоч він тенденційно, наглядно доказує, що на Соборі штучно викликали степиді, черес "Фарейзів".

Наша думка є, що консисторія буде дуже жалувати, що вона в такій невідповідній формі видала той "Протокол". Судити п. Свистуну за "форму" його брошури, але мабуть багато острівце осудити нашу Церкву консисторію за форму отого "Протоколу". Не урочна наша Церква знайбулася в великій небезпечі, коли "првід" поступає по дитинично до всякого важного справу. Дивно також, чому в "Протокол" нема фінансового звіту консисторії! Чи він ще не готовий?!

В справі канонічності єпископату, і переступи нашого Архiepісkопа, стаття через брав місяць після до слідуячого числа "Рідної Церкви".

ЧЛЕНСТВО В БРАТСТВІ

Братство Оборони Рідної Церкви члється вже поверх 180 членів імена їх і других членів, що вписують, будуть обов'язково поміщені в наступіючій числі "Рідної Церкви". В цьому числі записало нам місця.

"ТЕЗИ" З ПОЯСНЕННЯМИ

Вже вийшов з друку текст Угоди нашої Церкви в Америці з ювівіаніями (так званих Тези) з докладним поясненням. Кожен вірний Української Православної Церкви повинен текст той Угоди прочитати. Ціна з перекладом 5ц. Замовлення слати на адресу Братства Оборони Рідної Церкви.

РОЗПРОДАЖ "РІДНОЇ ЦЕРКВИ"

Кольотража (розпродаж) першого числа "Рідної Церкви" до тепер є доволяюча. Багато наших прихильників, що отримали по кілька чи кільканадцять чи сел, вже за нас заслали гроші. Другі того ще не зробили. Просимо всіх, що мають гроші з розпродажу, вислати їх до Братства. Вже мусить знати, що кошт видання "Рідної Церкви" покрияється з членських вкладок Братства і з розпродажу чисел "Рідної Церкви". В слідуячому числі подамо докладний спис всіх тих, що гроші вже вислали, або ще вислати.

Ціна нинішнього числа "Р. Ц." є 10ц.

ВИДЧИТИ П. В. СВИСТУНА

На бажання багато церковних громад п. В. Свистун буде старатися урядити на короткий час в осені подбаву з відвістками в Зах. Канаді. Він буде миті говорити тільки в кількох важніших місцях. Найкраще, щоб громади, що утримують оного священника, порозумілися між собою і запросили п. Свистуну на відіт про церковну справу в однім централінім місці, доступним для членів всіх тих громад.

В цей спроби пітиль або до "Рідної Церкви" або впрод до п. Свистуну. 607 McArthur Bldg., Winnipeg, Man.